

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-3-106 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : **04-66/952-230**
Karar Tarihi : 19.10.2004

10

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER:

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R.Müfit SONBAY, Murat GENCER, Rıfki ÜNAL, Prof Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN.

B. RAPORTÖR : Bülent GÖKDEMİR,

20

C. ŞİKAYET EDEN : Merko Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Av. Cüneyd GÜRÇAN
Maçka Caddesi No: 23/1
Kat: 4 Daire 5
34367 Maçka/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILAN :

Oyakbank A.Ş.
Eski Büyükdere Caddesi Ayazağa Köy Yolu No: 6
Maslak/İstanbul

30

Tukaş A.Ş.
Nadir Nadi Caddesi No 15/1 Konak/İzmir

E. DOSYA KONUSU : **Oyakbank A.Ş. ve Tukaş Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin birlikte hareket etmek suretiyle Merko Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'yi pazar dışına ittikleri iddiasının değerlendirilmesi.**

F. İDDİALARIN ÖZETİ:

40

Kurum kayıtlarına 13.9.2004 tarih ve 5062 sayı ile intikal eden Av. Cüneyd Gürçan imzalı şikayet dilekçesinde özetle: Müvekkil Merko Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (Merko A.Ş.) işlenmiş domates, domates salçası, domates türevi ürünler, ketçap, meyve suları, dondurulmuş gıda, hazır gıda, konserveler, reçel ve marmelat gibi ürünlerin üretilmesi ve saklanması ile iştigal etmekte olduğu; 2004 sezonu başında büyük miktarlarda üretim yapmayı planlayan Merko A.Ş. bu amaç doğrultusunda işletme kredisi ihtiyacını karşılayabilmek ve mevcut kredilerin vadelerini uzatabilmek için aralarında Oyakbank A.Ş.'nin (Oyakbank) de bulunduğu bir dizi banka ile görüşmeler yaptığı, ancak Oyakbank'ın,

(.....) ABD Doları tutarındaki kredi alacağını tahsil etmek amacıyla kanuni takibe geçtiği, bu nedenle görüşmelerin kilitlendiği, üstelik üretimin %(...)’sinin gerçekleştiği bir dönemde haciz işlemlerine başlanması nedeniyle ilgili teşebbüsün faaliyetlerinin zorlaştığı; başlatılan kanuni takip çerçevesinde Oyakbank’ın, Merko A.Ş.’nin müşterilerine rakiplerine ve tedarikçilerine İcra İflas Kanunu hükümleri uyarınca şirket hakkında haciz yapıldığını bildiren muhtıralar gönderdiği, fiili haciz uygulamalarına geçtiği ve kendisine gelen ihracat bedellerine el koyulduğu; Oyakbank’ın, 13.8.2004 günü İstanbul 14. İcra Müdürlüğü’nün 2004/18871 sayılı dosyasından alınan talimatla Torbalı İcra Dairesi’nin 2004/774 sayılı icra dosyasından Torbalı Çapak yolu üzerinde mülkiyeti Merko A.Ş.’ye ait ancak Agromer Zirai Alım Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin kiracı olarak faaliyet gösterdiği fabrika binasına gelerek fiili haciz işlemleri başlattığı, haciz işlemleri neticesinde, alacaklı Oyakbank vekilinin haciz tutanağına da geçen beyanıyla hacizli malların yediemin sıfatıyla Tukaş Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Tukaş A.Ş.)’ye teslim edilmesini istediği; Tukaş A.Ş.’nin, Merko A.Ş. ile aynı alanda faaliyet gösteren ve OYAK grubuna bağlı bir teşebbüs olduğu; Oyakbank tarafından Merko A.Ş.’nin Torbalı tesislerinde haczedilen malların götürüldüğü deponun Tukaş A.Ş.’ye ait olduğunun tespit edildiği, dolayısıyla anılan eylemlerin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4. maddesi dairesinde rekabeti engelleme amacını taşıyan bir anlaşma ya da uyumlu eylem olarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ

70 Kurum kayıtlarına 13.9.2004 tarih ve 5062 sayı ile intikal eden Av. Cüneyd Gürcan imzalı şikayet dilekçesi üzerine Rekabet Kurulu 19.10.2004 tarih ve 04-66/952-230 sayı ile söz konusu başvuru hakkında karar almıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ

İlgili Rapor’da; şikayet konusu teşebbüsler Oyakbank A.Ş. ve Tukaş A.Ş.’nin, OYAK Grubu kontrolü altında faaliyet gösteren şirketler olmaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında ayrı birer teşebbüs olarak değerlendirilemeyeceği, bu nedenle söz konusu şirketlerin anılan Kanun’un 4. maddesine aykırı eylemler içinde bulunamayacağı, şikayet konusu şirketlerden Tukaş A.Ş.’nin, ilgili pazarda %15 civarında bir pazar payına sahip olması nedeniyle hakim durumda bulunmadığı, bu nedenle şikayet konusu eylemin 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesi çerçevesinde ele alınamayacağı, dolayısıyla şikayet konusuna yönelik olarak bir önaraştırma ya da soruşturma başlatılmasına yer olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

90 4054 sayılı Kanun, teşebbüsler arası iktisadi davranışlara yönelik düzenlemeler ihtiva etmektedir. Teşebbüs kavramı ise Kanun’un 3. maddesinde: “Piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişiler ile bağımsız karar

verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler” şeklinde tanımlanmaktadır.

Bu tanım uyarınca iktisadi faaliyette bulunmak ve bağımsız karar alabilme yetisine sahip olmak teşebbüs kavramının asli unsurlarını teşkil etmektedir. Şikayet konusu teşebbüsler Oyakbank A.Ş. ve Tukaş A.Ş. ise OYAK Grubu kontrolü altında faaliyet gösteren şirketlerdir.

100

Bir başka ifadeyle anılan şirketler 4054 sayılı Kanun kapsamında ayrı birer teşebbüs olarak değerlendirilememektedir. Bu nedenle söz konusu şirketlerin anılan Kanun’un 4. maddesi kapsamında bir anlaşma ya da uyumlu eylem birlikteliği içinde buldukları şeklinde bir değerlendirme yapmak mümkün değildir.

110

Öte yandan Merko A.Ş. ile aynı pazarda faaliyet gösteren Tukaş A.Ş.’nin, şikayet dilekçesinde ifade edildiği üzere, ilgili pazarda %15 civarında bir pazar payına sahip olması nedeniyle hakim durumda bulunduğunu ileri sürmek mümkün değildir. Ayrıca şikayete konu olan eylemin Oyakbank A.Ş.’nin ticari alacaklarını tahsil etmeye yönelik olarak ilgili yasal çerçeve içinde yürüttüğü bir kanuni takibat olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede şikayet konusu eylem 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesi çerçevesinde ele alınamayacaktır.

J. SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında;

120

- Şikayet konusu teşebbüsler Oyakbank A.Ş. ve Tukaş A.Ş.’nin, OYAK Grubu kontrolü altında faaliyet gösteren şirketler olmaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında ayrı birer teşebbüs olarak değerlendirilemeyeceklerine, bu nedenle söz konusu şirketlerin anılan Kanun’un 4. maddesine aykırı eylemler içinde bulunamayacağına,
- Şikayet konusu şirketlerden Tukaş A.Ş.’nin, ilgili pazarda %15 civarında bir pazar payına sahip olması karşısında hakim durumda bulunmasının mümkün görülmediğine, bu nedenle şikayet konusu eylemin 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesi çerçevesinde ele alınamayacağına,

130

dolayısıyla şikayet konusuna yönelik olarak bir önaraştırma ya da soruşturma açılmasına yer olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.